

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Філологічний факультет
Кафедра української літератури та компаративістики
Силабус курсу
Комунікативні технології пропаганди 11-25М
(для другого (магістерського) рівня вищої освіти)

Обсяг	Загальна кількість кредитів – 3; годин – 90; змістовних модулів – 2
Семестр, рік	1-й, 2-й курси, 2 семестр
День, час, місце	за розкладом
Викладач (-і)	Джиджора Євген Володимирович, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української літератури та компаративістики
Контактний телефон	+380674871091
E-mail:	dzhidzhora@gmail.com
Робоче місце	Філологічний факультет
Консультації	Очні консультації: середа, 14:00–15:00 Онлайн-консультації: понеділок, 17:00–18:00 (запрошення надсилається в групу Telegram, Viber, Google Classroom)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. У позааудиторний час здобувачі зможуть поставити питання під час консультації (середа, 14.00-15.00). Інші види комунікації:

очна та онлайн Zoom-консультації за розкладом.

e-mail: dzhidzhora@gmail.com

телефон: +380674871091

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна належить до вибіркових, передбачає формування та закріплення навичок аналізу комунікативних форм пропагандистської комунікації.

Предметом вивчення дисципліни «Комунікативні технології пропаганди» є технології пропаганди як виду масовокомунікаційної діяльності.

Пререквізити курсу: ефективність засвоєння змісту дисципліни «Комунікативні технології пропаганди» значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін, як-от: «Світова історія», «Культурологія», «Соціологія», «Психологія», «Логіка», «Політологія», «Публіцистика».

Мета курсу: встановити мовленнєві особливості функціонування пропагандистської комунікації, зокрема, навчитися розрізняти явища «лінійної» («горизонтальної») та «вертикальної» пропаганди, усвідомлювати закономірності «альтернативного» та «безальтернативного» комунікативного середовища.

Завдання курсу:

- познайомитися із історією питання;
- розглянути ключові теорії пропаганди;
- реконструювати пропагандистський процес;
- засвоїти умови формування світогляду людини під час пропагандистської комунікації;
- визначити основні етапи та послідовність цього формування;
- охарактеризувати основні механізми та проаналізувати прийоми, притаманні на кожному з описаних етапів.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:**

- що таке пропаганда та сфера її функціонування у масовокомунікаційному дискурсі;
- у чому різниця між пропагандистською, рекламною та PR-комунікацією;
- основні засоби здійснення пропагандистської комунікації;
- функціональні властивості «пропаганди 1.0» та «пропаганди 2.0»;
- найбільш дієві вербальні та візуальні канали здійснення пропаганди;
- у чому полягають комунікативні ефекти застосування того або іншого засобу, каналу, форми пропаганди.

вміти:

- продемонструвати знання в історії та теорії пропаганди як явища масової комунікації;
- продемонструвати навички аналізу різних засобів, форм, каналів здійснення пропаганди;
- реконструювати процес здійснення пропаганди, починаючи від інформаційних атак, завершуючи прорахунками комунікативних наслідків;
- застосовувати отримані знання для профілактичних медіагігієнічних заходів;

- застосовувати отримані знання для контрпропагандистських заходів.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладено у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи здобувачів (60 год.) на очній (денній) формі навчання.

Основна підготовка здобувачів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, а також покладається на самостійне вивчення предмета здобувачами очної (денної) форми навчання. Під час викладання дисципліни буде використано такі методи навчання: словесні (лекція, пояснення); практичні (творчі завдання); робота з науковим матеріалом, монографіями, статтями, підручниками (під керівництвом викладача, самостійна робота здобувачів), ігрова та проектна діяльність, дискусія, кейс-стаді.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Місце пропаганди серед інших видів масової комунікації та соціально-комунікаційних технологій.

Тема 2. Моделі пропаганди.

Тема 3. Інформаційне вторгнення в комунікаційне середовище.

Тема 4. Теорії змови як форма інформаційного вторгнення.

Тема 5. Інформаційні війни як тактика пропаганди.

Тема 6. Соціальний інжиніринг і пропаганда.

Тема 7. Соціокомунікаційні умови становлення тоталітарних режимів.

Тема 8. Соціальна міфологія тоталітарних режимів.

Тема 9. Технології розчищення місця під нові форми світосприйняття.

Тема 10. Технології формування нової картини світу.

Тема 11. Технології утримування новоутвореної системи цінностей.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко Т. В. Політичні маніпуляції у технологіях тоталітарної пропаганди і сучасність. Гілея : Науковий вісник. № 80, 2014. С. 325-328.
2. Вітюк Н. Особливості дискурсу політичної пропаганди в умовах інформаційно-психологічної війни. Збірник наукових праць: психологія, 2019. Вип. 24. С. 29-38.
3. Данько Ю. А. Астротурфінг як інструмент віртуальної маніпуляції та політичної пропаганди в умовах інформаційної доби. Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки. 2015. С. 38-49.
4. Джиджора Є. В. Мовленнєві технології пропаганди. Навчально-методичний посібник для здобувачів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10. Одеса, 2022. 118 с.
5. Джиджора Є. В. Візуальна маніпуляція «місцем ведучого» у програмах М. Михалкова «Бесогон TV». The European Development Trends in Journalism, PR, Media and Communication. Wloclawek, Republic of Poland, 2020. P. 72-75.
6. Джиджора Є. В. Теорія змови як пропагандистська модель комунікації (як пов'язані коронавірус, вишки 5G та вакцини Б. Гейтса). Діалог: Медіа-студії. Вип. 26. Одеса, 2020. С. 37-51.
7. Кондратенко Н. В. Вербалізація концепту ВОРОГ в українському політичному дискурсі. Філологічні студії : науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : [зб. наук. праць]. 2017. Вип. 16. С. 358-366.

8. Павлов Д. М. Політична пропаганда: комунікативно-технологічний вимір. Політологічний вісник, 2015. Вип. 78. С. 324-334.
9. Шпилик С. Інформаційна війна, пропаганда та пр: такі схожі й такі різні.... Галицький економічний вісник. 2014. № 4. С. 178-188.
10. Pavlov D. Особливості технологій політичної пропаганди. Науково-теоретичний альманах Грані. 2021. Вип. 2. С. 141-149.

ОЦІНЮВАННЯ:

форма контролю: залік

Поточний та періодичний контроль		Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	100
50	50	

Поточний та періодичний контроль

Поточний та періодичний контроль											Су ма бал ів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
8	8	8	8	8	10	10	10	10	10	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Самостійна робота здобувачів. Робота здобувачів передбачає самостійне опрацювання певного переліку тем. Питання з тем для самостійного вивчення додано до контрольних заходів. Обсяг СР містить завдання, які вимагають від здобувача систематичної роботи. Як самостійну роботу здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Курси, які можуть бути

визнані як періодичний/поточний контроль та/або нарахування бонусних балів за такий вид роботи (за бажанням здобувача), зазначені в РП.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»):

- активна участь;
- виконання необхідного мінімуму навчальної роботи;
- додаткові бали за виконання пошуково-дослідницьких завдань (пошук і аналіз показових пропагандистських явищ);
- неприпустимість пропусків та запізнень;
- повага до викладача та здобувачів;
- толерантне ставлення один до одного;

Політика щодо дедлайнів та перескладання (лікарняні, мобільність тощо): лікарняні та перескладання допустимі.

Політика щодо академічної доброчесності: опрацьовуємо та засвоюємо матеріал самостійно.

Політика щодо відвідування та запізнень: якщо навчання триває онлайн, викладач записує свої лекції і ділиться у робочому Телеграм-чаті. Той, хто з якоїсь причини пропустив або запізнився, зобов'язаний переглянути запис лекції. Пропуск практичних занять без поважної причини не толерується.

Мобільні пристрої: активно використовують на вимогу викладача.

Поведінка в аудиторії: повага, активність, оптимізм, прагнення до звершень.